

Programa școlară
pentru disciplina

Introducere în pedagogie.
Teoria și metodologia curriculumului pentru educație timpurie

Clasa a IX-a
Curriculum de specialitate (CS)
pentru filiera vocațională, profilul pedagogic,
specializarea *Educație timpurie*

Disciplina „Introducere în pedagogie. Teoria și metodologia curriculumului pentru educație timpurie” face parte din aria curriculară „Om și societate”, alături de celelalte discipline psihopedagogice și are alocate **2 ore pe săptămână**. Disciplina marchează, pentru elevii din clasa a IX-a, profil pedagogic, specializarea „Educație timpurie”, debutul pregătirii lor de specialitate și familiarizarea cu domeniul pedagogiei și al educației timpurii. Astfel, urmărește familiarizarea elevilor cu limbajul de specialitate al științelor educației, înțelegerea curriculumului în general și pregătirea pentru aplicarea curriculumului pentru educație timpurie, corelând finalități, domenii de dezvoltare, conținuturi cu particularitățile și nevoile de învățare ale copiilor. De asemenea, pune bazele pregătirii viitorilor absolvenți pentru interacțiunile cu părinții, copiii și cu alți actori din educația timpurie, încurajând reflecția asupra profesiei și asupra propriei activități.

În elaborarea programei au fost valorificate ca repere:

- profilul de competențe al cadrului didactic și standardele profesionale pentru educație timpurie (pentru cadre didactice aflate la începutul carierei);
- profilul de formare al absolventului de liceu;
- experiența în domeniul pregătirii inițiale a cadrelor didactice pentru educație timpurie, inclusiv învățământ preșcolar, prin licee pedagogice;
- elementele de proiectare curriculară specifice Curriculumului național pentru educație timpurie;
- prevederi ale Legii învățământului preuniversitar nr 198/2023, precum: centrarea pe copil, individualizarea procesului de educație, includerea părinților ca parteneri educaționali;
- dezvoltările recente din științele educației și ale disciplinelor conexe;
- prevederi ce țin de responsabilitatea asigurării în procesul educațional a siguranței fizice și psihologice a copiilor;
- dezvoltările recente din domeniul științelor educației, cu accent pe educația timpurie.

Programa este elaborată pornind de la competențele generale, comun tuturor disciplinelor psihopedagogice, stabilit în cadrul procesului de dezvoltare a curriculumului de specialitate pentru profilul pedagogic și cuprinde:

- notă de prezentare;
- competențe generale;
- competențe specifice;
- exemple de activități de învățare;
- conținuturi;
- sugestii metodologice.

Competențele generale sunt definite pentru întregul parcurs de formare de specialitate din cadrul profilului pedagogic, subsumând finalitățile disciplinelor psihopedagogice.

Competențele specifice se formează pe parcursul unui an școlar, sunt derivate din competențele generale și reprezintă etape în dobândirea acestora.

Conținuturile învățării sunt mijloace prin care se urmărește realizarea competențelor.

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrele didactice în utilizarea prezentei programe școlare în ceea ce privește proiectarea și realizarea activităților de predare-învățare-evaluare în concordanță cu specificul disciplinei.

Elementele de noutate pe care le aduce derivă din:

- specificul noii specializări („Educație timpurie”), care acoperă educația copiilor de la naștere la 6/7 ani;
- abordarea, într-o disciplină școlară studiată pe un an de învățământ, a două discipline de specialitate din sistemul științelor educației: elemente de pedagogie generală și elemente de teoria și metodologia curriculumului, aplicate la educația timpurie;
- construcția acestei noi discipline școlare în strânsă relație cu profilul de competențe al cadrului didactic din educația timpurie și cu activitățile practice curente ale profesionistului

din educația timpurie; programa pune accent, prin competențele specifice, exemplele de activități de învățare și conținuturile delimitate, pe familiarizarea viitorilor absolvenți cu documentele strategice utilizate în mod curent în educația timpurie: Curriculum pentru educație timpurie, Reperele fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani, Fișa de apreciere a progresului copilului, Standardele privind materialele de predare-învățare în educația timpurie și Normativul de dotare minimală pentru serviciile de educație timpurie a copiilor de la naștere la 6 ani etc.;

- abordarea integrată, programa evidențiind și valorificând conexiunile dintre această disciplină și practica pedagogică;
- accentul pus nu doar pe transmiterea de cunoștințe teoretice, ci pe competențe specifice profesiei: analiză critică, responsabilitate.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

CG1	Analizează concepte, teorii și modele pedagogice pentru a interpreta rolul educației în dezvoltarea umană.
CG2	Desfășoară activități educaționale în funcție de specializare, adaptate nevoilor de învățare ale beneficiarilor, pe baza documentelor de proiectare
CG3	Evaluează activități educaționale derulate, pentru diferite categorii de educabili.
CG4	Utilizează critic și responsabil resurse educaționale variate, pentru învățare și dezvoltare.
CG5	Comunică eficient cu beneficiarii, părinții și alți factori interesați, pentru construirea unui mediu de învățare sigur și incluziv.
CG6	Analizează critic cariera în domeniul educației, din perspectiva eticii profesionale.

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 -1. Analizează concepte, teorii și modele pedagogice pentru a interpreta rolul educației, în dezvoltarea umană

Clasa a IX-a⁹⁾
<p>CS 1.1. Explică principalele concepte pedagogice utilizate în științele educației</p> <ul style="list-style-type: none"> - alcătuirea de hărți mentale pentru evidențierea relațiilor dintre conceptele de bază: educație, învățare, dezvoltare etc. utilizând și instrumente digitale precum Coggle, Popplet, Mindmeister; - elaborarea unor glosare de termeni; - dezbateri / discuții în perechi pe teme precum: Care este diferența dintre educație formală, nonformală și informală? Relațiile dintre cele trei forme de educație: colaborare, competiție și abordare holistică? - discuții pentru clarificarea și compararea semnificațiilor diferitelor concepte pedagogice.
<p>CS 1.2. Argumentează rolul educației pentru dezvoltarea cognitivă, emoțională, socială și morală a individului, în diferite contexte de învățare specifice vârstei, precum și contribuția acesteia la dezvoltarea societății</p> <ul style="list-style-type: none"> - analiza unor fragmente de texte științifice / fragmente din lucrări pedagogice clasice și moderne (Comenius, Rousseau, Piaget etc.) pentru identificarea ideilor principale și a perspectivelor teoretice; - studii de caz privind evoluția copiilor în funcție de diferite medii educaționale (familie, grădiniță, comunitate) sau a unor cazuri care permit identificarea modului în care diferite practici educaționale sprijină dezvoltarea globală a copilului; - documentare și realizarea unui raport despre impactul educației timpurii asupra dezvoltării cognitive și emoționale a copiilor, valorificând cercetări/ studii; - observarea unor activități din creșă sau grădiniță sau a unor activități simulate, urmată de discuții despre dimensiunile dezvoltării copilului; - realizarea unui poster/infografic digital în care să evidențieze legătura educației cu alte domenii (psihologie, sociologie, filosofie), pentru a argumenta contribuția acesteia la dezvoltarea integrală a ființei umane; - realizarea unui portofoliu (dovezi ale unor activități, fișe și reflecții privind rolul educației).

CG 2 Desfășoară activități educaționale în funcție de specializare, adaptate nevoilor de învățare ale beneficiarilor, pe baza documentelor de proiectare

Clasa a IX-a
<p>CS 2.1. Analizează documente curriculare specifice educației timpurii, stabilind corelații între componentele acestora</p> <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de analiză a curriculumului pentru educație timpurie, din perspectiva principiilor proiectării curriculumului și a particularităților educației timpurii; - analiza Reperelor fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani și a Fișei de apreciere a progresului copilului; - realizarea unor scheme sau diagrame care să evidențieze relații între finalități, domenii de dezvoltare, conținuturi și activități de învățare, în relație cu activități bazate pe practicile de sprijin incluse în Reperele fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani; - analiza unor planificări ale activităților din grădiniță și discutarea modalităților în care curriculumul pentru educație timpurie se reflectă în planificarea cadrelor didactice.
<p>CS 2.2. Operaționalizează finalitățile prevăzute în curriculumul pentru educație timpurie, având în vedere domenii / dimensiuni ale dezvoltării și comportamentele vizate</p> <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de formulare a obiectivelor operaționale pentru activități pe diverse domenii de dezvoltare; corelarea obiectiv - comportamente - nivel de vârstă; - formularea unor finalități pe termen scurt pornind de la lectura personalizată a documentelor curriculare; - analiza unor secvențe didactice pentru identificarea și discutarea obiectivelor de învățare urmărite; - selectarea unor situații din practica pedagogică pentru evidențierea corelației dintre obiectivul vizat - comportamente asociate particularităților de vârstă.

Clasa a IX-a
CS 2.3. Identifică trăsături generale ale conținuturilor pentru educație timpurie, în raport cu grupe de vârstă și cu finalități prevăzute în curriculum
<ul style="list-style-type: none"> - <i>exerciții de identificare a domeniilor de dezvoltare și a specificului fiecărei grupe de vârstă;</i> - <i>compararea activităților pentru diferite vârste – prin tabele / fișe care evidențiază progresul și continuitatea dezvoltării copilului;</i> - <i>corelarea unor conținuturi și activități observate la practica pedagogică cu finalitățile prevăzute în curriculum;</i> - <i>exerciții de selectare și de prelucrare a conținuturilor pentru temele specifice curriculumului pentru educație timpurie, prin raportare la finalități și la particularitățile de vârstă;</i> - <i>exerciții de analiză a unei planificări anuale (suport oferit de cadrul didactic și completat prin activitatea de practică pedagogică).</i>

CG 3 Evaluează activități educaționale derulate, pentru diferite categorii de educabili.

Clasa a IX-a
CS 3.1. Identifică principalele modalități de cunoaștere a copilului / modalități de apreciere a progresului comportamental
<ul style="list-style-type: none"> - <i>observarea dirijată și consemnarea comportamentelor copiilor într-o fișă de observare / caiet de observație, pe baza activităților de practică pedagogică, valorificând indicatorii de progres individual (Fișă pentru aprecierea progresului individual al copilului, înainte de intrarea în învățământul preșcolar, respectiv Fișă pentru aprecierea progresului individual al copilului, înainte de intrarea în învățământul primar);</i> - <i>analiza unei situații educaționale reale sau simulate și discutarea acestora pe baza indicatorilor de progres comportamental;</i> - <i>simularea unui interviu educatoare-părinte, pentru exersarea modalităților de cunoaștere indirectă a copilului;</i> - <i>dezbateri asupra modalităților de cunoaștere a copilului, evidențiind avantaje și limite în funcție de context.</i> - <i>exersarea utilizării fișei pentru aprecierea progresului individual al copilului, înainte de intrarea în învățământul preșcolar, respectiv a fișei pentru aprecierea progresului individual al copilului, înainte de intrarea în învățământul primar.</i>
CS 3.2. Interpretează date extrase prin practica pedagogică sau din alte surse de informare prin raportare la conceptele pedagogice studiate și la specificul educației timpurii
<ul style="list-style-type: none"> - <i>interpretarea observațiilor realizate în creșă / grădiniță, în raport cu conceptele și teoriile studiate (particularități de vârstă, principii generale ale educației timpurii, finalități și comportamente);</i> - <i>exerciții de reflecție în grupuri mici, pentru a corela situații observate în practica pedagogică cu teorii studiate;</i> - <i>realizarea (și prezentarea) unui poster – „Ce am învățat din observațiile mele de la practica pedagogică despre activitățile educaționale din creșă/grădiniță și despre particularitățile copiilor?”</i> - <i>lucru în grup pentru interpretarea unor date și compararea perspectivelor individuale asupra acestora;</i> - <i>exemplificarea unor concepte sau teorii studiate, folosind date din practica pedagogică.</i>

CG 4 -Utilizează critic și responsabil resurse educaționale variate, pentru învățare și dezvoltare.

Clasa a IX-a
CS 4.1. Identifică resurse educaționale diversificate pentru activități de învățare raportate la curriculumul pentru educație timpurie
<ul style="list-style-type: none"> - <i>realizarea unui inventar al resurselor educaționale existente în creșă/grădiniță, în urma activităților de practică pedagogică</i> - <i>selectarea și asocierea resurselor potrivite pentru diferite domenii de dezvoltare și tipuri de activități, prin analiza curriculumului pentru educație timpurie</i> - <i>explorarea unor platforme / site-uri educaționale pentru identificarea de resurse adecvate educației timpurii (povești interactive, jocuri, materiale audio etc.).</i>
CS 4.2. Argumentează avantaje și limite ale resurselor educaționale utilizate în activități educaționale, în funcție de diferite taxonomii
<ul style="list-style-type: none"> - <i>analiza comparativă a unor resurse identificate în creșă/grădiniță</i> - <i>dezbateri privind avantajele și limitele unor resurse, în funcție de obiectivele urmărite și de tipul de activitate;</i> - <i>dezbateri privind utilizarea responsabilă (inclusiv limitată) a resurselor digitale în educația timpurie;</i> - <i>realizarea unei colecții (a unui portofoliu) de resurse educaționale adaptate diferitelor vârste: jocuri (liste de jocuri pe domenii de dezvoltare), povești, imagini / liste de jucării adecvate pentru diferite vârste etc.).</i>

CG 5 Comunică eficient cu beneficiarii, părinții și alți factori interesați, pentru construirea unui mediu de învățare sigur și incluziv

Clasa a IX-a
CS 5.1. Recunoaște modalități de comunicare empatică și asertivă în relația cu părinții, copiii, colegii, alte persoane în vederea menținerii unei atmosfere pozitive și incluzive în creșă și grădiniță¹¹⁾
<ul style="list-style-type: none">- exersarea (simulări, joc de rol, observare) unor secvențe de consiliere a părinților, raportat la documentele strategice din educația timpurie (sugestii de practici de sprijin);- simularea unei discuții educator-părinte pe teme variate, inclusiv pe teme sensibile (sesizări, nemulțumiri, feedback negativ, conflict cu alt părinte etc.);- analiza unor secvențe relevante din filme sau clipuri educaționale ori a comportamentelor colegilor în situațiile simulate de interviu educator-părinte, pentru interpretarea modalităților de comunicare (verbală, nonverbală, paraverbală);- observarea și analizarea comportamentelor empatică și asertive în situații de comunicare educațională (prin jocuri de rol, filme, studii de caz)- compararea diferitelor stiluri de comunicare (pasiv, agresiv, asertiv) și identificarea efectelor lor asupra relațiilor interpersonale- exersarea tehnicilor de ascultare activă și de exprimare empatică în contexte simulate din mediul educațional- redactarea unor mesaje variate (de ex., email către părinți, email către colegi, fișa de caracterizare, notificare etc.);- exerciții de reformulare a unui mesaj sau feedback negativ într-un feedback critic-constructiv;- analiza unor secvențe relevante din filme ori a unor situații tensionate simulate și identificarea modalităților de dezamorsare a unui conflict, prin diferite tehnici;- analiza propriului stil de comunicare pornind de la câteva criterii generale de analiză și discutarea rezultatelor în perechi sau grupuri mici, ca exercițiu pregătit pentru aprofundarea tehnicilor de comunicare.
CS 5.2. Analizează activități de colaborare și parteneriat educațional între instituția de educație timpurie, familie și comunitate, pentru sprijinirea dezvoltării integrale a copilului.
<ul style="list-style-type: none">- identificarea tipurilor de parteneriate existente între grădiniță, familie și comunitate, pe baza unor exemple reale sau studii de caz;- realizarea unui hărți a resurselor comunității, care pot fi valorificate pentru colaborarea dintre creșă/grădiniță și alți actori;- prezentarea, în echipe, a unor propuneri de activități comune între grădiniță și comunitate (evenimente, campanii, proiecte educaționale)- simularea unei întâlniri cu reprezentanți ai unor instituții din comunitate sau cu părinți / asociație de părinți pentru propunerea și schițarea unui parteneriat;- identificarea unor parteneriate educaționale care au asigurat un mediu de învățare incluziv,

CG 6 -Analizează critic cariera în domeniul educației, din perspectiva eticii profesionale.

Clasa a IX-a
CS 6.1. Reflectează asupra rolurilor, competențelor și provocărilor caracteristice profesiei didactice.
<ul style="list-style-type: none">- realizarea unui interviu cu un cadru didactic cu experiență, pentru a explora motivele alegerii acestei cariere și / sau pentru a identifica evoluția rolurilor profesionale, a competențelor necesare și a provocărilor;- compararea propriilor așteptări și motivații profesionale cu realitățile carierei didactice, pe baza unor interviuri sau mărturii de la educatori;- documentarea asupra rolurilor și competențelor cadrului didactic din educația timpurie, prin consultarea profilului de formare și a legislației specifice;- dezbateră modulului în care se va schimba profesia didactică în următorii 20 de ani;- realizarea unui jurnal reflexiv privind calitățile personale relevante pentru profesia didactică;- identificarea provocărilor actuale din domeniul educației timpurii și formularea unor posibile soluții etice și profesionale.
CS 6.2. Analizează situații etice și dileme profesionale din activitatea educațională timpurie, formulând răspunsuri bazate pe principii de responsabilitate, echitate și respect față de copil.
<ul style="list-style-type: none">- identificarea drepturilor și responsabilităților cadrul didactic, conform legislației în vigoare;- discutarea principiilor eticii profesionale pornind de la Codul de etică al personalului didactic din învățământul preuniversitar- analizarea unor studii de caz care prezintă dileme etice întâlnite în activitatea cadrelor didactice din creșă/grădiniță (de ex., confidențialitate, echitate, gestionarea prejudecăților etc.);- joc de rol - analiza unei situații în Comisia de etică a instituției (apărarea, acuzare, martori cu perspective diferite asupra cazului).

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Clasa a IX-a

Domenii de conținut	Conținuturi
Educația și științele educației	<ul style="list-style-type: none"> - Concept și semnificații - Caracteristici, funcții, forme, - Educabilitatea. Factorii dezvoltării psihice - Medii educaționale. Familia (cadrul familial, comunicarea cu părinții, colaborări educaționale), creșa, grădinița și alte medii - Dimensiuni ale educației - Evoluția fenomenului educațional de-a lungul timpului - Principalele etape de constituire: de la pedagogie la științe ale educației
Educația timpurie	<ul style="list-style-type: none"> - Repere generale ale dezvoltării timpurii; specificul educației timpurii (dominanța afectivă a educației timpurii, îngrijire - educare cu afecțiune, importanța mamei/ părinților, atașamentul) - Principii și valori ale educației timpurii - Scopul educației timpurii: autonomie, imagine de sine, bucuria de a cunoaște și manifestării creative, socializarea, respectiv pregătirea pentru viața socială, inclusiv pentru școală.
Curriculum pentru educație timpurie	<ul style="list-style-type: none"> - Curriculum - concept, semnificații, produse și documente curriculare - Specificul curriculumului pentru educație timpurie <ul style="list-style-type: none"> ● Curriculum structurat pe domenii de dezvoltare (dezvoltare socio-emoțională; dezvoltare fizică, a sănătății și igienei personale; dezvoltarea limbajului, a comunicării și a premiselor citirii și scrierii; dezvoltarea capacităților și atitudinilor în învățare; dezvoltarea cognitivă și cunoașterea lumii) ● Dimensiuni ale dezvoltării și comportamente ● Plan de învățământ ● Tipuri de activități tematice și activități pe domenii experiențiale ● Reperele fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani ● Fișa de apreciere a progresului individual al copilului <i>înainte de intrarea în învățământul preșcolar</i> ● Fișa de apreciere a progresului individual al copilului <i>înainte de intrarea în învățământul primar</i> - Conținuturi ale educației: concept, semnificații, criterii de selecție și de organizare a conținuturilor pentru educație timpurie - Resurse educaționale - Standarde privind materialele de predare-învățare în educația timpurie și Normativul de dotare minimală pentru serviciile de educație timpurie a copiilor de la naștere la 6 ani - Modalități de transpunere a curriculumului recomandat în curriculumul realizat (activități și conținuturi raportate la vârstă, pe baza activităților observate și din literatura de specialitate)

SUGESTII METODOLOGICE

Programa acestei discipline valorifică în mod particular principiul învățării experiențiale și al conexiunii strânse dintre teorie și practică. În acest sens, este necesar să fie oferite elevilor experiențe concrete în diferite medii educaționale (creșe, grădinițe, pe cât posibil familie, comunitate) și experiențe de învățare orientate spre dezvoltarea de abilități și spre simularea unor situații sau roluri specifice profesiei. Elevii pot fi implicați în activități de observare directă în creșe și grădinițe, urmate de realizarea unor conexiuni între conceptele / teoriile studiate și observațiile făcute, analiza unor cazuri reale sau simulate, dezbateri, lucru în grup etc.

În parcursul de formare, se va pune accent pe învățarea prin proiect și pe activitățile colaborative, în care elevii învață, împărtășesc idei, experiențe, provocări observate, caută soluții și se sprijină unii pe alții. Această învățare va pune bazele colaborării ulterioare cu colegii și cu alți actori, în perspectiva autoeficacității colective a cadrelor didactice. De asemenea, în perspectiva abordării constructiviste a învățării, inclusiv a învățării prin colaborare, sunt recomandate activități de lucru în grup – elaborarea, în echipe, a unor postere, mini-rapoarte sau hărți conceptuale, analiza de cazuri, dezbateri (de ex., dezbateri în colțuri / în grupuri mici).

În activitatea de predare-învățare-evaluare, se vor utiliza documente și instrumente specifice educației timpurii - *Curriculumul pentru educație timpurie, Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani, Fișa pentru aprecierea progresului individual al copilului, înainte de intrarea în învățământul preșcolar, Fișa pentru aprecierea progresului individual al copilului, înainte de intrarea în învățământul primar*. În aceeași perspectivă de integrare a abordării teoretice cu cea practică, este de dorit să se pună accent pe lucrul cu resurse educaționale adecvate vârștelor mici - atât la această disciplină, cât și în conexiune cu practica pedagogică, elevii vor identifica, analiza, compara diferite resurse educaționale: jocuri (liste de jocuri pe domenii de dezvoltare), povești, imagini / liste de jucării adecvate pentru diferite vârște etc.). Construirea unui portofoliu, a unei colecții cu astfel de resurse este utilă în următorii ani de studiu și după absolvire, în practică.

Pentru stimularea reflecției și dezvoltarea gândirii pedagogice, activitățile de învățare vor integra scurte momente de analiză și reflecție și vor încuraja punerea de întrebări, jurnalele de reflecție etc. Sunt încurajate activitățile care permit și să încurajează creativitatea, originalitatea, multiperspectivitatea și abordarea personalizată a predării-învățării (același obiectiv poate fi atins pe căi diferite, iar soluțiile variate sunt de preferat standardizării), respectând exigențe psihopedagogice și metodologice. De asemenea, este important să fie clarificate elementele de specificitate a educației timpurii - de exemplu, planul de învățământ și elementele care îl diferențiază de planul-cadru de învățământ din școlaritatea obligatorie sau post-obligatorie, conceptul de comportamente, ca suport / pregătire pentru dezvoltarea ulterioară de competențe, tipuri de activități (comparativ cu structurarea curriculumului pe discipline, specifică învățământului primar și secundar).

Componenta de autocunoaștere, autoobservare, autorefecție asigură premisele conduitei profesionale reflexive și autoevaluării comportamentelor și practicilor educaționale. Familiarizarea elevilor cu noțiuni, teorii și documente specifice științelor educației este însoțită de dezvoltarea capacității de analiză critică a propriilor comportamente, de a învăța din experiență, de a analiza și interpreta situații educaționale.

Se recomandă crearea unui mediu de învățare pozitiv, empatic și incluziv, care să promoveze respectul reciproc, toleranța și atașamentul față de profesia didactică timpurie.

Aplicarea creativă a programei presupune flexibilitate și actualizare permanentă a cunoștințelor, analiză critică a demersurilor didactice și implicare activă în propria formare profesională.

Profesorul va manifesta disponibilitate pentru cooperare cu colegii de specialitate și cu partenerii educaționali din comunitate (grădinițe, centre educaționale, organizații nonformale), în vederea îmbunătățirii experiențelor de învățare ale elevilor.

Rezultatele învățării vor fi evaluate prin diferite metode (tradiționale și moderne), astfel încât să fie asigurată relevanța acestora și confirmarea formării și dezvoltării competențelor.

REFERINTE BIBLIOGRAFICE

- Cucoș, C. (2024). *Pedagogie, ed. IV*, Iași: Polirom.
- Catalano H., Albușescu I. (2025). *Educația timpurie. Sinteze conceptuale și direcții de acțiune*. Editura Didactica Publishing House, București
- Clipa, O. (2024). *Educația timpurie. Resurse pentru dezvoltarea practicienilor*. Editura Trei
- Cristea S. (2021). *Pedagogie. Hărți conceptuale*. Didactica Publishing House
- Da Silva, E., Ramos, C. A., da Silva Mendes, M. A., Trevizan Tramontina, F. & da Silva, J. M. (2024). *Playing in early childhood education*. *Revista Gênero e Interdisciplinaridade*, 5(05), 86–96.
<https://doi.org/10.51249/gei.v5i05.2226>.
- European Commission: European Education and Culture Executive Agency, Noorani, S., De Coster, I. and Motiejūnaitė-Schulmeister, A. (2025). *Key data on early childhood education and care in Europe 2025 – Eurydice report* <https://data.europa.eu/doi/10.2797/66224>
- Farca S. coordonator (2010). *Acasă la grădiniță*.
https://www.ise.ro/wp-content/uploads/2010/08/2010_GhidComunicareGradiFamilie.pdf
- Farcaș, G. (2019). *Autonomia copilului de vârstă mică*. Editura Polirom.
- Păun, E., Potolea, D. (2002). *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*. Editura Polirom, Iași
- Pânișoară, I.-O., Manolescu, M. (coord.). (2024). *Pedagogia învățământului primar și preșcolar*, Editura Polirom
- Pânișoară I.-O., Cristea S. (2024). *Manual de pedagogie pentru profesori*. Editura Polirom
- Pânișoară, I.-O., (2015). *Comunicarea eficientă. Metode de interacțiune educațională* (ediția a IV-a) Editura Polirom
- Stan, L.(coord.). (2016). *Educația timpurie. Probleme și soluții*, Editura Polirom.
- Stan, L. (2016). *Dezvoltarea copilului și educația timpurie*. Editura Polirom
- Squibb, B., Deitz, J.S. (2011). *Activități de învățare pentru copiii foarte mici (de la naștere la trei ani)*, Editura Centrul Step by Step
- UNESCO și UNICEF (2024), *Global Report on Early Childhood Care and Education – The right to a strong foundation* (Raport global privind educația și îngrijirea timpurie a copiilor – Dreptul la o fundație solidă) <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000390215>
- Vrășmaș, E. (2014). *Educație timpurie*. Editura Arlequin
- Yıldırım, G. & Akamca, G. O. (2017). The effect of outdoor learning activities on the development of preschool children, *South African Journal of Education*, 37(2), 1-10. DOI: <https://doi.org/10.15700/saje.v37n2a1378>.
- MEC, (2024) Ordin nr. 7.386/11.11.2024 pentru aprobarea Profilului și standardelor profesionale ale cadrului didactic din învățământul preuniversitar, pe etape de carieră și pe niveluri de învățământ
- MEC, Ordin nr. 4628/07.06.2024 privind aprobarea Reperelor fundamentale în învățarea și dezvoltarea copilului de la naștere la 7 ani
- MEN (2019) Curriculum pentru educație timpurie.

GRUP DE LUCRU	
Nume și prenume	Instituție de apartenență, localitate, județ
Conf. univ. dr. Simona Velea	Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, București
Prof. dr. Laura Butaru	Colegiul Național Pedagogic „Ștefan Odobleja”, Drobeta Turnu-Severin, Mehedinți
Prof. dr. Ioana Maria Câmpean	Colegiul Național Pedagogic „Gheorghe Lazăr”, Cluj-Napoca
Prof. Ana-Maria Nechita	Inspectoratul Școlar Județean, Cluj
Prof. dr. Elena Ichim	Colegiul Național Pedagogic „Vasile Lupu”, Iași
Prof. drd. Coralia Palade	Colegiul Național Pedagogic ”Carol I”, Câmpulung
Prof. Anda Violeta Ștefănică	Liceul Pedagogic „Ioan Popescu”, Bârlad
RESPONSABIL	
Nume și prenume	Instituție de apartenență, localitate, județ
Prof. dr. Georgeta Iordache	Ministerul Educației și Cercetării - Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare